

forsvare de Skranker, Samfundet endnu bygger om den kvindelige Personlighed?

Lad os søge at se lidt kulturhistorisk, psykologisk paa Sagen.

Saa længe „Mennesket“ har eksisteret paa denne Klode, har der sikkert ogsaa været gjort Forsøg paa Arbejdsdeling mellem Individerne, som med Tiden og den voksende Kultur efterhaanden er bleven mere og mere bestemt. Ligesom hvert enkelt Organ i Legemet udfører sit bestemte Arbejde for at vedligeholde hele Organismen, saaledes paatager sig hvert Individ i en Familie, Stamme eller Samfund sit for at vedligeholde og fremme Helheden. Hvorledes har Arbejdsdelingen da sandsynligvis været paa de lave Kulturtrin, dem, som vor nuværende Udvikling er bygget op paa og bygger videre paa endnu? At den sandsynligste Arbejdsdeling har været den, at den fysisk stærkere Organisme „Manden“ paatog sig Arbejdet udadtil, førte Krig, værnede Stammen mod Overgreb, jagede for at skaffe Føde etc. etc., mens „Kvinden“, den fysisk svagere, værnede om det bestaaende, udviklede og uddybede det, er rimeligt, selv om vi igennem Overleveringer og tillige igennem Eksempler af nuværende vilde Naturfolk har mangfoldige Eksempler paa, at ogsaa Kvinden besad Kraft og Ævne til at udføre det i ren fysisk Forstand strænge Arbejde, som ellers paahvilede Manden. I sine store Hovedtræk ser vi imidlertid den selvsamme Arbejdsdeling endnu, selv i de højeste Kulturstater; dog Forandringer, en gradvis Omdannelse af det bestaaende lader sig paavise igennem hele Kulturhistorien saa langt vor Viden rækker. og altid er den gaaet i samme Retning. Overalt ser vi, at „Mennesket“ efterhaanden begynder at respektere „Menneskeretten“.

(Sluttet.)

De mange Barnemord.

Med Tak for yderligere modtagne Billetter meddeles, at saasart jeg anser Ferien for sluttet, altsaa i første Halvdel af August, skal alle interesserede faa Indbydelse fra mig til en Sammenkomst; men for Tiden frygter jeg, at for mange er fraværende — hvad jeg selv til i Dag har været. Jeg modtager gerne yderligere venlige Tilbud.

Ærbødigst
M. Nedergaard-Hansen,
Fiolstræde 13, 1. Sal, Kbhvn.

Kvinde eller Mand.

Vi har modtaget følgende:

Kvinden skabt af manden.

Studie af en kvinde.

Aschehaug & Co., Kristiania. — I København hos

H. Hagerup.

(Sluttet).

Det er Indledningen. Saa kommer hendes studie, hendes begrundelse. Det er en fortælling holdt i selvbiografisk form, strømmende rig på tanker og iagttagelser, fint udformet, djærvt fremført.

Rigt er udbyttet af denne bog og stort, saa forvildende stort! Man har set ind i en *verden*, den verden, som leves på hin side mandens forvirrede røgfyldte tumleplads, fjernt fra dens gny og helvedeslarm.

Men det er også *menneskeliv!* Dette såvel som det andet. Og det eier sin berettigelse! Det er livets og altets store dualitet. *Der findes intet enten—eller* Det er et både — og! Det er tilværelsens grundlag, livets betingelse og fremgangens store drivkraft. Og ve dig sneverhjernede menneske, om du fordømmer din modpart!

Kvinden skal ikke bli mand. Nej, for manden er jo selv bare den ene halvdel af noget, som skulde være helt. Og uendelig utilstrækkeligt er det mandlige element, når det vil forsøge på at være det hele alene. Manden indbilder sig, at han fylder livet, og så bare tømmer han det. Han tømmer det for ånd, og han tømmer det for kærlighed. Thi ånden vil kærlighedens brændende ild, ellers er den en død ånd.

Men kvinden, hvor langt strækker hendes ydeevne sig? Ja, det ved manden ikke, ikke den mand ialfald, som skriver om kvinden. Og det er hans store forbyrdelse, at han alligevel vover at skrive og — dømme.

Disse mænd, de kjender en del overkultiverede, forfinede, forbigående, ørkesløse dagdrivervæsener fra de store byers drivhussaloner, som de indbilder sig er kvinder; og de fortæller for verden, at det er *kvinden* og — lyver.

De kortsynede! De har aldrig set en kvinde, som har ti børn og to gamle svigerforældre, et fjøs*) fuldt af kjoer og en hoben daglejere det halve år at passe på og holde øjesyn med. De har aldrig set den kvinde, som sidder alene ude i skærgården — alene fordi hendes mand er ude på det store hav — og passer sin børneflokk og den lille jordlod ved siden af, som med egne hænder

*) Kostald.